

Sygn. akt III CZ 44/08

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku H.W.

przy uczestnictwie J.P. i I.U.

o dział spadku i zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 stycznia 2009 r.,

zażalenia uczestniczki I.U.

na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 23 lipca 2008 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2008 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację uczestniczki postępowania I.U. od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 30 listopada 2007 r. z tej racji, ponieważ uczestniczka ta – wezwana do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia zarządzeniem z dnia 31 października 2007 r. – nie usunęła w ogóle tego formalnego braku apelacji (art. 373 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie uczestniczka postępowania wносиła o jego uchylenie jako wydanego z naruszeniem art. 368 § 1 pkt 1 w zw. z art. 370 k.p.c. W ocenie skarżącej, art. 388 § 1 k.p.c. nie określa szczegółowo sposobu określenia wartości przedmiotu zaskarżenia, toteż wystarczy, że taka wartość wynika z treści apelacji. Uczestniczka zaskarżyła apelacją m.in. punkt V postanowienia Sądu Rejonowego, w którym zasądzono od niej na rzecz wnioskodawczynie kwotę 351.574,66 zł tytułem spłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uczestniczka postępowania istotnie nie wykonała zarządzenia Sądu z dnia 31 października 2007 r. i nie podała wprost wartości przedmiotu zaskarżenia apelacją postanowienia Sądu Rejonowego. W sprawach o prawa majątkowe skarżący powinien w apelacji oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 368 § 2 k.p.c.) i sąd mógłby wezwać skarżącego do uzupełnienia formalnych braków wniesionej apelacji (art. 370 k.p.c.). Powstaje jedynie kwestia sposobu oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, a mianowicie – czy oznaczenie takie może wynikać z treści apelacji w razie braku wyraźnego wskazania tego elementu we wniesionym środku odwoławczym.

W apelacji I.U. wskazano zakres zaskarżenia postanowienia Sądu Rejonowego w przedmiocie działu spadku i zniesienia współwłasności. Zaskarżeniem tym objęto m.in. pkt V tego postanowienia, w którym zasądzono od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwotę 351.574,66 zł i oznaczono sposób jej zapłaty (k. 926 i n. akt sprawy). Skarżąca uiściła w terminie opłatę stałą w kwocie 1000 zł, przewidzianą w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398 ze zm.).

Należy zwrócić uwagę na to, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawiły się wypowiedzi, w których wymaganie wskazania w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia jest traktowane liberalnie lub też niedochowania tego wymagania nie pociąga za sobą konieczności wezwania do jego uzupełnienia pod rygorem odrzucenia apelacji (por. np. ostatnio uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2008 r., Biuletyn SN z 2008, nr 3, s. 7). W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 r., IV CSK 120/07 (nieopubl.) stwierdzono, że w razie częściowego zaskarżenia apelacją postanowienia o dziale spadku wartością przedmiotu zaskarżenia może być wartość tej części przedmiotu sprawy, które zostało objęte zaskarżeniem.

W tej sytuacji należy przyjąć, że objęcie zaskarżeniem w apelacji uczestniczki postępowania także pkt V postanowienia Sądu Rejonowego, w którym zasądzone od niej wskazaną tam kwotę pieniężną tytułem spłaty, może stanowić wystarczający sposób określenia wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym w rozumieniu art. 368 § 2 k.p.c. Wydane przez Sąd zarządzenie z dnia 31 października 2007 r., nakazujące uczestniczce postępowania uzupełnienie braku formalnego apelacji przez określenie wartości przedmiotu zaskarżenia, okazało się ostatecznie bezprzedmiotowe. Nie było zatem podstaw do odrzucenia wniesionej apelacji (art. 370 k.p.c.).

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.